POSLOVICE S NAKLICA U POLJICIMA

Ove kletve, poslovice, uzrečice, gonetke, magične riječi zabilježio sam na Naklicama, one se najvećma i danas spominju u govoru ili na sijelima, a najveći sam ih dio čuo od svoga oca Ante, rođena 1912. godine. Ovdje nisam naveo one 52 poslovice Frane Ivaniševića (što su u njegovim »Poljicima« sabrane pod naslovom *poslovice* – a sve su žive u poljičkom govoru); također nisam spominjao mnoge uobičajene poslovice i krilatice, a koje su postale gotovo poštapalicama u. govoru (Ko tebe kamenon, ti njega kruvon.– Sela muva na medvida. – Niko se nije naučan rodija.).Poslovice su poredane po nekoj srodnosti. Govore o zajedništvu i pripadnosti, o samoživosti i pokornosti, o izrabljivanju i tlačenju ili o sumnji u pravdu. Jedne govore o smrti. Veliki broj poslovica kazuje o siromaštvu i življenju; o pravdi i patrijarhalnom štovanju starijih te krvnoj vezanosti. Dosta ih svjedoči o strahu od zime i gladi. Najviše ih je koje izriču neki sud: kao životno iskustvo i mudrost. O ženama ih ima razmjerno puno. Mnoge su od njih rugalice i šale, a na kraju su varalice. Kletve mi je kazao moj vršnjak Tomislav Velić.

KLETVE

Sve ti đava ođnija osin duga i bolesti.
Tanji bija nego konac, a crniji nego lonac;
kroz kamiš se vera, u luli noge grija;
svukud odija, doma ne dolazija;
oko kuće odija, na vrata ne pogodija;
svaka te se zvir okusila, orli i gavrani od smrada ne mogli;
ja ti na glavi vranu ubija;
svi ti u kući plakali, samo ti pop piva;
sve ti pocrnilo, a oči pobilile;
sve ti kalavalo (*smanjivalo se*), jaja ti krešivala (*mošnje oticale*).

POSLOVICE..I..UZREČICE

Klekni drači pa jun plači. – Sedni, draga, k drači pa se s njun naplači.
U svakom selu sagradi kuću. *(Imaj prijatelja.)*
Ko zlo čini a dobru se uva, meso mu se i brez ognja kuva.
Učini dobro, ne kaj se – učini zlo, nadaj se.
Sam čovik ko oboren dub.
Ko zlo čini, sebi čini.
Gora se s goron ne sastaje, a čovik s čovikon jest.
Nije kuća tisna di nî čeljad bisna.
Svoj svoga vodi nad jamu, ali ga u nju neće bacit.
Sam izija, zlo izija.
Iz tuđe guzice tada-valjda, iz svoje nikada.
Učini dobro – zaboravi; učini zlo – pamti.
Volin da me moja uš jide nego tuđa.
Ko kopa jamu pod drugin, sâm u nju propane.
Izij tuju (*tuđu*) kokošicu, veži svoju za nožicu. *(Pripazi je, vratit će ti se učinjeno zlo.)*
Voli se za roge vežu, a judi za rič.
Il’ svi mrci ka vuci, il' svi bili ka janjci.
U tuđemu oku vidi trun, a u svomu ne vidi grede.

Nema dušetinu, nego paretinu.
Valja platit ili rukun ili dušun.

Di kipi, tu srkni.
Ko muči (*šuti*), dva uči.
Ne bodi se s rogatin.
Svak se svojin vratima zatvara.
U derneku ko komu derne – derne. *(Tko koga prevari.)*
Više ja mogu smista nego ti izatrka.
Stu na se, bolje za se! *(Volu da se obrne za novu brazdu.)*
Ko je moj – doma stoj!
Najbolje je zelje iz svog vrtla.
Bolje u ruci repca nego u zraku sokola,
Pokrij se ušiman. *(Pomiri se sa sudbinom.)*
Moreš pojubit vrata.
Bog je sebi najprija bradu stvorija.
Para vrti što burgija neće.
Gospodareve oči konja goju.
Koga je molit, nije ga srdit.
Svaka krava za se travu pase.
Uzdaj se u se i u svoje kljuse. – U se, na se i poda se.
Niko te ne će počešat ko tvoja ruka. (Tuja ruka svraba ne iščiša.)
Ruka ruku mije, obraz obadvije.
Di je bilo, i bit će – di je vrilo, i vrit će.
Voli oru, a konji zoblju.
Magarac nosi (vino), a ne pije.
Ko je jači, taj i tlači (taj tabači).
Sila ruši sela i varoši. – Sila kola lomi.
Sve je isto: od rala do oltara. – Sve je isto: od oltara do kotara.
Koza je pasa odgojila, ma jun je sisu (rep) prigriza.
Čekaj magare dok trava nareste. – Ujija vuk magare.
Pas pasu podnjuši pod rep.
On mu je prijatelj do po zdile. *(Dok je obilja.)*
Obećanje – ludom radovanje.
Obetaj, ma ne daj – ludo srce kuntentaj (*obraduj*).
Nikima olovo pliva, a nikima i slama tone.
Duraj (*životari, traji*) pa u raj.
Šta izgubiš, ne traži – šta nađeš, ne kaži.
Ne meći se odveć veći jer ćeš brzo zemlji leći. Čovik je ko rosa na listu (sunce ograne, rose nestane).
Kud čovik iđe, sobon smrt nosi.
Dok ja pripnen opanke, eto i tebe. *(Doći ćeš i ti na red, umrijet ćeš za mnom.)*

Ko prosi, da krunu nosi, valja mu dat.
Jugo je sirotinjska majka.
Malo je prosenih i medenih godina. *(Rijetko proso rodi.)*
Kad je kruva ikakva, nije glada nikakva.
Sit gladnu ne viruje.
Pomozi sirotu da ti bude na sramotu. *(Darom mu zatireš dostojanstvo i on će se na to pobuniti.)*
Dok se ja nadmen, ti ćeš puknit *(siromah trbonji).*
Daj mi prostora, ne triba mi odmora. *(Zemlju bi radio da je posjeduje.)*

U siromaja na čast, u bogataša na glas. *(Ide radi časti, radi glasa.)*
Sir i mliko davaše došlacun, a sinove 'raniše kozlacun *(žmincem). (Morali davati mito činovnicima.)*
Jao ti se onomu koga bidaju (*bijedaju*), a lako je onomu koga đavlu daju.
Na tuđemu sadu izgubila snagu. *(Sirotinja.)*
Nije mi ža na mali dija, nego na krivi.
Suče, sidi krivo, a sudi pravo.

Valja se za sriću u košuljici rodit. *(Košuljica se osuši i čuva za samrt, jer bez nje ne može umrijeti, nego se muči.)*
Odnija me đava ako mi se popiša u kući. *(Djevojka – koju sin hoće mimo očeve volje.)*
Ko ne plati kurbu, plati likara. *(Misli se kurvu u javnoj kući, gdje su pregledane i neće se od njih zaraziti.)*
Drača puni bačvu. *(Najbolje su loze u škrapama.)*
Mlado misli na smij, a staro na budućnost *(na glas o sebi poslije smrti).*
Kad se pogospodi Vlašče, gore Vlašče nego pašče.
Jezikon lopataj, a rukan ne takaj.
Di ko nikne, tu i obikne.
Izila guzica gaće. *(Pojedoše, pa ne osta za odjeću.)*
Pune oči, puno i srce.
Ponuđen – i počašćen.
Bliže mora, bliže Boga.
Ko ne izide uže dlaka i vriću luga – (nema spasenja, ne valja).
Ko mi da luč, tomu dan ključ. *(Tko mu ostane privržen do samrti, dade mu svijeću u ruku, tomu će ostaviti svoje.)*
Utrni'će se svića na topragu. *(Ostat će obitelj bez muškoga potomka.)*
Prilij vodon surotku. (Prili voda surotka — *čovjek koji nije od riječi, šarovit.)*
Nije vikano na vuka. *(Ne valja se premećati hranom, teško je stečeno, a nije vikano na vuka da ostavi što je bio ugrabio.)*
Šta je za misu, nije za Usu. *(Odjeća svetačna nije za radni dan.)*
Ako si mi sveti Ivan, ne ajde mi svaki dan.
Nisu vuci navukli, nego zubi natukli.
On neće umrit, njega ćemo sikiron po glavi. *(Želi mu se najgore zlo: da onemoća i onda ga ubiju iz smilovanja. Sjećanje na* lapot *(eutanaziju); u Slavena je spominjan još u XVIII stoljeću. Navečer bi obavijestili selo, seljaci se skupe kao na podušje, bolniku mokrom vunom oviju glavu (da ne prsne mozak) i najstariji ga sin ubija ušicom sjekire.)*
Ali nisu sve ni ćuci što im glave ne kriju klabuci. *(Nisu glupaci...)*

Nek mi je živ, a nek je u zidu zaziđan. *(Otac.)*
Kad nema oca, nema ni lovca.
Nema udarca do starca.
Brat je mio koje vire bio.
Iđe tikva po vriži. – Nije krv voda.
Dâ bi krvi ispod grla (vrata).
U starom dušmaninu nikad novog prijatelja.

Pobro moj, sičnja se boj!
Maj – ljuti zmaj. *(Glad, iscrpilo se.)*
Ako zima ne ujide, repun šine.
Nijedna zima nije zimovala u zraku.
Bolje vidit o Božiću vuka neg čovika goloruka.
Do Božića i lito i sito, od Božića i 'ladno i gladno.

Do Božića lako mi je Janko, od Božića kud ću mila majko.
Do Božića grmi na lipo, od Božića na grubo.
Dugi danci, komadići tanci, janje se mali janjci *(od suncostaja).*

Veslun po moru, more ka i bilo.
Lako je covat (*psovati*) cara s Mosora. – Lako je dilit roge u žepu.
Pripišite na mraz – priteplite k vatri. – Zapiši na list kupusa pa ga daj kozi.
Kad kuća gori, grijmo se.
Kad spužu kuća gori, on piva.
Doć'e žiže na lokalo. *(Doći će janje, šilježe vuku na pojilo.)*
Di te ne siju, ne miči (ničі).
Volu novce, kriju pare.
Mi se jubimo, a neka se kese grizu.
Budali je more do kolina.
Ko plati bikara (*mesara*), ne plati likara.
Il kuj il ne mrči gaća.
Šta blejiš kad te niko ne striže.
Kud će suza nego u oko.
Ne valja začin bez načina. – Zaludu je začina kad jun nije načina. – Zaludu je mlika u krave kad mu nije uprave. – Šta je prislano, nije ni mački drago.
Sito prase korito valja.
Ko tvrdo veže, lako driši.
Probirač nađe otirač.
Dite daj materi.
Di laž ruča, ne večera.
Ko se rebaca boji, neka proso ne sije.
Svaki zajam dobro stoji.
Med prilivati, a prste ne lizati.
To su na vrbi svirala.
Ko konja jaši, taj se ukine; ko vino pije, taj se opije.
Dvoga, troga – puna torba. (Zrno po zrno...) Vražju kost na stol – ona pod stol.
Od viška glava ne boli.
Vrkavca (vrkača, *huškača*) glava ne boli.
Ajme ti se kobili priko koje se konji tuku.
Mačka je u kralja gledala pa ga se nije bojala.
Sto uzroka, jedna smrt.
Teško ovci kojoj runo smeta.
Ko s dicun leže, posran ustane.
Ne vodi mi rđu u planinu.
Ne puši na svaka jidra.
Zasvirat, ma i za pâs zadit.
I pasu se rep trese, ma ne otpane.
Ni svu goru posić ni bez drva doma doć. – (I vuk sit i koza cila.)
Ne more se sve u crveno obuć.
Ne more se stisnit i prdnit.
Ne more jedna guzica na dva pira.
Lako je s ludin i s pametnin, ali teško ako je ni lud ni pametan.
Kakva usta, tako i govoru.
Bi na guzicu da nije na usta *(progovorio).*
Utekli konji iz štale. *(Kasno je.)*
Išla kola niz brdo.
Sitila se prelja kudilje u dan svete nedilje.

Tica koja rano piva posere se u gnjizdu.
Neka ti ranoga tića.
Bolje s pametnin plakat nego s ludin pivat.
Ko žali olova, govno mu od lova; ko žali pra', govna mu dva.
Poruka vuka mesom ne nasiti. – Po poruci pas meso ne jide.
Vrti se ko mačka oko vruće kaše.
Poslin boja kopljen u ledinu.
Vrati tunju za jabuku. – Vrati, koke, što si pozobala.
Tele za tele, ako i nije šareno.
Neće niko za lipu gubicu.
Ne traži kruva svrj šenice. – Ko traži kruva vrj šenice, umire od gladi.
Da je na sud, ko sa suda.
Jaze guzu bije. *(Pogan jezik.)*
Ne rugaj se ničemu, a nadaj se svačemu.
Samo se staru moreš narugat. *(Dočekat ćeš barem starost.)*
Ko se ruga, poseru ga. – Doć'e ruglo na pogrdu.
Đava i đava dva brata.
Hajka na vuka, a lisica kokoše kolje (krede, *krade*).
Nije vika na vuka. *(Na pravoga krivca.)*
Čuj – ne čuj; vidi – ne vidi.
Nemoj sve čut, a nemoj sve vidit.
Mala crkva, puno svetaca.
Govorili pivcu da će ga prodat na Brač. – A ima li tamo zemlje? – Ima! – Pa unda di prpa da prpa.
Kad nema mačke, miši u kući gospodare.
Reka je Bog: čuvaj se, čuva'ću te.
Koga Bog voli, toga i kara.
Boj se Boga, ali i onoga koji se Boga ne boji.
Vali (*hvali*) more, drž se kraja.
Koga je Bog stvorija, i torbu mu je skrojija. *(Ne valja se bojati za djecu, svakomu se nađe mjesto na svijetu* – šuplje je pod nebom.)
Krava rep posere pa iđe od vola do vola da ga otare.
Bacit kamen, a krit ruku.
Kad ovca bleji, zalogaj gubi.
Ko će više, taj će manje.
Šta svit govori, ili je bilo ili će bit.
Ne miru se ljudi aršinom.
Ima u Boga dana.
Nema mukte obišeni' kolača.
Nema džabe ni u stare babe.
Ne padaju pečene tuke s neba.)
To zaviri, sve kumpiri. *(Sve nevaljalo.)*
Darovanu se konju zubi ne gledaju.
Dosta je bilo kurbina pira.
Nije svaki dan Božić.
Nije u svakoj meji koromač.

Vola odera, nož u repu slomija.
Ako laže koza, ne laže rog.
Čista zlata rđa se ne vata.
Lako je žabu natrat u vodu.
Nije se naučila krâve orat.

U malomu sudu špirit stoji. – Iz maloga mîre sto đavala vire.
Vatra je dobar sluga, ali zal gospodar.
Bolji uranak nego vazdanak.
Stoput u torbu, jedanput mimo torbu.
Ko iđe u mlin, mora da se opraši.
Žedan konj mutne vode ne gleda.

Topac se i drače 'vata.
Dosta je zmiji na rep stat *(i ujest će te).*
Iza pasa (psa) ništa ne ostaje.
Ko misli ubit sokola, triba da bistro gađa.
Ko ne može i konj mu 'ramlje.
Došla kola k brigu!
Ne govori nauznak. – Ne trči prid rudo.
Ko je lud, ne budi mu drug.
Bolje mir nego babin pir.
Ko rano ruča i rano se oženi, taj ne fali (*ne pogriješi*).
Ne laje pas radi sela.
Ko se dima ne nadimi, taj se vatre ne nagrije.
Ko nosi, ne prosi. – Ko pita, ne skita.
Ko u vitar pljuje, obraz mu se napljuje.
Pritisni to jače, sve to više skače.
Kad dite ne plače, mater mu ne daje sise.
Više se ljudi utopilo u čaši nego u moru.
Nek ti stane na rep...
Gonija lisicu, istira vuka.
Ko se ne osveti, taj se ne posveti.
Više valja dobar glas nego svilen pâs.
Kokoš jaje nese (*nosi*) na kljun (*kad se nazoblje*).
Triba se prikrstit prija nego zagrmi.
U nevolji i Turčina kuma.
Koga su zmije ujidale, i mrava se boji.
Šta možeš danas, ne čekaj za sutra.
U otvorenu crikvu i pas ulazi.
Ko se ne nakusa, taj se ne naliza.
Pas koji više laje, manje ujida.
I sutra je dan. – I sutra se jide.
Ko ne štedi na vrju (*vrhu*) ambara, neće na dnu.
Ne meći veći zalogaj nego možeš progucat.
Kasno je popodne na misu. – Sidi Luce, al' ne sidi sunce.
Ne čini od rana kasno.
Po jutru se dan poznaje.
Doć'e dilo na vidilo.
Oteto – prokleto.
Šta mačka koti, sve miše lovi.
I ćorava kokoš nađe zrno.
Ne grmi uzalud.
Šta oči vidu. kalauza ne triba. *(Neće ga uvjeriti u suprotno; kao što kalauzi posreduju na stočnim sajmovima te sijeku ruke pri pogodbi, i izokreću osvjedočeno i očito u korist onog koga zagovaraju.)*
Od jednog udarca dub ne pada.
Više baba, kilavije dite.

A šta je leteće – nesta'će.
Po'valjeno vino brze se pokvari.
Ko tanko prede – brzo puca.
Nije vika, neg navika. *(Odgajanje djeteta.)*
Pitat će te starost di ti je bila mladost.
Nema roda bez ukora ni šenice bez kukolja.

Napravit će ko pas kuću.
Na prvi livoga. – Kad gavran pobili.
Je isto ko da krava na kravu skače. *(Besplodno, prazne riječi.)* – Steona je ko mazga.
Ko ga ne zna, skupo bi ga proda; ko ga zna, đavlu bi ga da.
Ko donji mlin. *(Nepokretan, lijen.)*
Uzvrcka se (*vrpolji se*) ko mrav na glavnjici.
Kukaju ko udovice, pivajvi ko dičurlija.
To je lanjski snig.
Našla vrića zakrpu.
Digla glavu ko ribarova kučka.
Gleda me ko ribu na perunu (*vilici*).
Voli ga ko mater ludo dite.
Poštena je ko mačkina prva noga. *(Njome hvata miša, svega se maši.)*
Metni jun *(ptici)* soli na rep *(i ulovit ćeš je).*
Razumi se ko pile u sisu.

Znan te puško kad si pištolj bila.
Mlado – ludo, staro bez pameti.
Ori vole kad nî škole.
Ko đava u malo vode. *(U paklu se ugrije i nema se u čemu rashladiti.)*
Vatra i slama ne mogu skupa stat. *(Muško i žensko.)*
Puno vode, malo brašna – nije pura, nego kaša.
Nos piruje, a guzica gladuje.
Šalji strašljiva prid noć, a gladna prid podne.
Može po rugu i proso rodit. *(Može se i obistiniti; proso rijetko rodi.)*
Bilo vedro, pa se naoblači – bilo dobro, pa se izopači.

Jo kraljevstvu dite vladajući,
jo pametnu s ludim vojujući,
jao zemlji žensko kopajući,
jo divojci u majke čekajući.

Jo kraljevstvu dite vladajući,
a pametnu ludo slušajući;
teško onom koga silom vode,
gore onom koga mirno nose.

Udovica – tuđa polovica. – Ko uzme udovicu, jarac je na polovicu.
Komu tila, tomu dala – ni cara se ne bojala.
Dok je žensko u majčice, mirnije je od ovčice; a kada se s mužen združi, od aršina jezik pruži.
Žensko na udanju i govno u sranju.
Veži svoje kobile, a nek moji konji điraju. *(Neka moji sinovi šićare, drži kćeri kod kuće.)*
Gledaj konja debeloga vrata i divojku kakva jun je majka. (Gledaj mater, ajde po ćer.)
Svaka nova metla dobro mete. *(Mlada nevjesta.)*
Čuvaj se žene brkate i muška bricasta (*bezbrka*).
Ni u moru mire ni u žensku vire.
Ni u tikvi suda ni u žensku druga.
Do groblja u suzama, s groblja s očima. *(Žena koja oplakuje muža, pa već gleda na drugoga.)* – Do groblja kuku, s groblja drugu. *(Isto za muža.)* – Ne gubi imena,

dočekat ćeš vrimena. *(Ženi – ne gubi poštenja, udat ćeš se jednom.)*
Mlada kurba, stara prosjakinja.
Žensko je potribito zlo.
Dok se lipa napravi, gruba posal opravi.
Bačva bačvu prodaje, sestra sestru udaje.
Uz neredna muža i žena je ružna.
Ajme meni, slabo mi je; ma kakva san, dobro mi je.
Kako san se nadala – dobro san se udala.
Udaj se, ubij se; oženi se, obisi se.
Kad se čovik oženi, jednu (stvar) smiri – a svu kuću uznemiri.
Jao mu se do smrti ko se u zlo uprti; još onomu teže ko se s rđon sveže.
Ko se u zlo uprti, nosi ga do smrti.. – Uprti – pa do smrti.
Poljubac i prdac!
Ko nema zeta, nema ni praseta.
Baba zetu i kuva i vari dok mu đavla u kuću uvali.
Svekrva nevistu karala, a ćeri pripazivala. – Nevu kara, seki prigovara.
Da je muško ko mrav, a žensko ko grad (muško je u pravu).
I reka je sveti Paval: di je šuplje, metni čaval.
Ko me neće, nek u me ne kreće; ko me oće, nek mi nosi voće; ko me ne voli, nek me ne vodi.
Gospodine suče, kakva je to pravica da nisan od svoje stvari gospodarica.
Moja roba, moj dućan – komu oću, tomu dan; dala san mu, i da'ću – i sinoć san, i sad ću.

U petak slab početak.
Žuti žutuju, a crljeni (*crveni*) putuju.
Jesi mi ga roba za u skrinju.
Ti si mi ko smokva prid rakiju.
Ne bilo ti ono šta ti mater misli, a bilo ti ono šta ti strina želi.
Ja ga krstin, a on prdi. – Navalija ko prdac u gaće.
Brije me uz dlaku.
Moreš mi puvat (u guzicu).
S diteta i paščeta. *(Svađa.)*
Prije bi se reklo: hvaljen Isus – umrit ćeš, a danas se kaže: dobar dan – daj novaca!
Ko je noćas umra, pokaja se. *(Kad ujutro osvane sunčano.)*
Tuka bi te, a ne bi ti dâ plakat.
Od povojca do pokrovca.
Jedan drpljenje – drugi trpljenje.
U meni mre, u tebi vre.
Šjor ja, šjor ti – ko će vode donit.
Naša si crkvu u kojon ćeš Boga moliti.
Uzmi, lude, kad te nude – nećeš moći kad ne bude.

Dobro ti, kako ja? – Stoj malo, šta'š i ovde. – Umri, ja ću te 'ranit. – Ništa ti do smrti.
– Dođi k meni, dignit ću te. *(Djetetu – kad padne.)*
Dvi ti volje, jednaka ti plaća.
Ako oćeš, ja te molin – ako nećeš, ja i volin.
Ali je on mala 'rđa. – Dobar je kad spava. – Dobar je Bog koji ga drži.
Volin te ko luk u očima. – Voli ga ko mačka miša.
Srce moje iz njidara i kapulo moja stara.
Turčinu glavu osiču pa ne plače.
Zapalilo se more, potopija se Mosor.
Ćaća ti lozinu griza *(bio magarac)*, a ja ti s materon spava.

GONETKE

I zgrčeno i spruženo, u curicu zabodeno, i s'rbi i boli, cura kaže nek stoji. *(Naušnice.)*
Ušlo golo u runjavo. *(Suknena čarapa, rastovača.)*
Doša mi je drmodan pa me drma da mu dan, volin leći pa mu dati neg se s njime drmodati. *(San na oči.)*
Jedva čekan da se smrkne, da se dlaka dlaci vrkne (vrgne). *(Trepavice.)*
Crven đerdan oko vrata, nit san ruža nit san kata. *(Klip kukuruza.)*
Buče, uče, priko vode trče, a vodu ne pije. *(Zvon.)*
Sikirica mavalica povrj jele kitu siče. *(Nožice strižu kosu.*
Crn garonja u nebo zja. *(Dimnjak.)*
Jedna mala u kutiću, u crvenu klabučiću, sve posle oprema, samo sebe ne more. *(Svijeća.)*

MAGIČNE RIJEČI

Šukadar, bukadar, u Poljica nikadar! *(Poljičanin prenosio kugu ispod divlje kruške, pa je bacio u trnje; ona se obola i ovako proklela. Zapravo, ovim se riječima odagnavalo kugu od sela.)*
Evo ti, Bože, vošćeno, daj mi košćeno. *(Dijete kazuje bacajući mliječni zub preko sebe.)*
Tamo dime karadime, tamo su ti vrata, i bukara vina, i pogača cila. *(Ovim se riječima odvraća dim, koji kolje oči; a kako su najveći dio života provodili u ognjenici, njima su se često služili i mislili da im one zaista pomažu.)*
Prlji, prlji, prljica, di će moja srićica, il' u more il' u gore. *(Djevojka stavi božju ovčicu navrh prsta; na koju stranu odleti, tamo će se udati.)*

(*Poljički zbornik, 1968*.)

U ognjenici se dim goni: »Tamo dime karadime, tamo su ti vrata, i bukara vina, i pogača cila!«